

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci

žalobkyně: **R. V.**
zastoupena Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s.
se sídlem Kovářská 939/4, 190 00 Praha 9

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 9. 2019, OAM-258/LE-LE05-K10-2019, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 9. 2019, č. j. OAM-258/LE-LE05-K10-2019, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobkyni udělena mezinárodní ochrana dle § 12, § 13, § 14, § 14a ani §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů („zákon o azylu“).
2. Napadené rozhodnutí je založeno na celkové nevěrohodnosti žalobkyně. Žalovaný

správní orgán shledal, že příběh, který žalobkyně předložila v průběhu řízení o správním vyhoštění a řízení o udělení mezinárodní ochrany, je nekonzistentní, vnitřně rozporuplný a plný zásadních nesrovnalostí. Žalobkyně nebyla podle žalovaného motivována náboženským přesvědčením, nýbrž ekonomickými motivy, o ochranu v České republice nestála, cílem její cesty byl Londýn. O udělení mezinárodní ochrany měla požádat s cílem vyhnout se vyhoštění. Závažné rozpory ve výpovědích žalobkyně, na něž rozhodnutí poukazuje, snižují její věrohodnost. Odůvodnění rozhodnutí popisuje průběh uvedení člověka do křesťanského života s tím, že žalobkyně svou konverzi ke křesťanství popsala způsobem naprosto odporujícím standardům křesťanské iniciace. Uzavírá se, že s ohledem na její nevěrohodnost a neprokázání přestupu ke křesťanství nelze žalobkyni považovat za autentickou a praktikující křesťanku, a i kdyby skutečně konvertovala ke křesťanství, nebyla by po jejím návratu do Íránské islámské republiky (dále jen „Írán“) dána přiměřená pravděpodobnost pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Nikdo nebyl zatčen jen pro přestoupení na jinou víru a křesťanství konvertité obvykle v Íránu nebývají obviněni z odpadlictví od víry.

II. Obsah žaloby

3. Uvedené rozhodnutí napadla žalobkyně v celém rozsahu včasnou žalobou, neboť žalovaný údajně porušil ustanovení § 2 odst. 1 a 4, § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4, § 52 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a též ustanovení § 12, § 14, § 14a, § 23c zákona o azylu.
4. Podle žalobkyně u ní existují důvody pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 až § 14a zákona o azylu, které věrohodně sdělila žalovanému a doložila je listinnými důkazy. Výrok napadeného rozhodnutí označila za nepřezkoumatelný, věcně nesprávný i nezákonný současně. Žalovaný údajně dostatečně nezjistil skutkový stav věci ani nezohlednil její vyjádření a nepřihlédl k doloženým zprávám o zemi původu, o níž sám neshromáždil dostatek přesných a aktuálních zpráv. Tím měl porušit zejména § 23c zákona o azylu a § 50 odst. 2 a 3 i § 52 správního řádu.
5. Žalobkyně považuje svůj strach z pronásledování z důvodu náboženského vyznání v Íránu, jakož i strach z pronásledování z důvodu pohlaví, za odůvodněný. Poukázala na to, že konvertovala ke křesťanství poté, co byla po zřeknutí se islámské víry ateistkou. Uvedla, že utekla z Íránu ze strachu z dalšího pronásledování státními orgány, neboť na jednom z tajných setkání věřících, která navštěvovala, byla provedena policejní razie. Zdůraznila, že policie po jejím útěku vyslýchala její rodinu a vyjádřila obavy též ze msty manželovy rodiny, jelikož nevěří, že by jí íránská policie pomohla. Rovněž má obavu, že by v případě návratu do Íránu byla pronásledována pro své odpadlictví od islámské víry. Poukázala na to, že íránský právní řád umožňuje za takový čin uložit i trest smrti.
6. V žalobě se vymezila především vůči své údajné nevěrohodnosti. Namítla, že rozporovaná tvrzení nemohla ovlivnit věrohodnost její výpovědi, neboť se netýkala azylových důvodů. Zdůraznila, že její nevěrohodnost nelze dovodit z negativní odpovědi na otázku, zda někdy uvedla jinou totožnost, ani z marginálních rozporů ve vyjádření policejní razie, včetně sdělení, zda náboženská setkání probíhala v jednom či ve více domech. Vyjádřila názor, že rozpory mohly být způsobeny zkreslením při tlumočení nebo nepochopením otázky. Dále uvedla, že jí nemůže být přičítáno k tíži ani prokázání se falešným dokladem při vycestování z Íránu, jelikož při snaze utéct do bezpečí jde o pochopitelné jednání. O její nevěrohodnosti nesvědčí ani to, že nepožádala o ochranu

v Turecku či na Ukrajině, protože se nejedná o bezpečné třetí země. Popřela, že by se chtěla vyhnout vyhoštění. Zdůraznila, že azylové důvody uváděla i v řízení o správním vyhoštění. Dodala, že o její nevěrohodnosti nevypovídá ani neschopnost popsat do detailu okolnosti cesty do České republiky, neboť byla závislá na mužském doprovodu a neměla důvod znát podrobný plán cesty - cestu započala s manželem, a když došlo k jejich rozdělení, spoléhala se na převaděče. Vytkla žalovanému, že se nezabýval faktory, které mohly zkreslit její výpověď. Konkrétně poukázala na psychický nápor v důsledku útěku ze země, ztrátu kontaktu s manželem a opuštění v cizí zemi. Namítla, že žalovaný nevzal v potaz individuální okolnosti jejího případu dle § 2 odst. 4 správního řádu a že jí v rozporu s Praktickou příručkou úřadu EASO o posuzování důkazů nedal možnost vysvětlit některé rozpory v její výpovědi, čímž měl porušit § 3 správního řádu. Pro případ, že by soud dospěl k závěru, že některá tvrzení uvedla záměrně nepravdivě, poukázala na možnost oprávněných obav ze svého postihu za to, že při cestě do bezpečí porušila právní řady různých států. Současně vytkla žalovanému, že ji v souladu s čl. 37 odst. 1 Listiny základních práv a svobod nepoučil o právu odeprít výpověď, pokud by tím způsobila nebezpečí sobě nebo osobě blízké.

7. Žalobkyně se dále vymezila vůči tvrzení žalovaného, že ke křesťanství nekonvertovala, protože jí popisovaná konverze neodpovídá běžnému rituálu. Namítla, že v Íránu se podobné obřady neprovádějí, že si žalovaný neopatřil žádné zprávy o skutečném průběhu konverzí v Íránu ani o tom, zda v zemi probíhají dané rituály, a tvrzení, že konvertovat ke křesťanství nemohla bez toho, že by vyznala svoji víru jiným způsobem, je pouze domněnkou. Namítla, že žalovaný tímto postojem nerespektoval judikaturu Nejvyššího správního soudu, z níž citovala. Nesouhlasila s odkazem žalovaného na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-77, a to proto, že není nevěrohodná ve všech relevantních aspektech žádosti.
8. Dále namítla, že se žalovaný dostatečně nezabýval ani hrozbou jejího pronásledování z důvodu konverze ke křesťanství. Upozornila, že rozhodování o udělení azylu dle § 12b zákona o azylu je prospektivní a v podmínkách teokratické diktatury nelze předvídat opětovné využívání trestu smrti za odpadlictví od víry. Zdůraznila, že íránské úřady již projevily nepříznivý zájem o její rodinu, která byla vyslýchána, a při policejní razii též o žalobkyni. Žalobkyně uvedla, že i kdyby se o ni státní složky nezajímaly, byla by nucena skrývat své vyznání, neboť v Íránu jsou ženy trestány za nedodržování islámských pravidel (např. nenošení oděvu), což lze považovat za pronásledování (k tomu citovala rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2019, č. j. 9 Azs 39/2019-77). Dodala, že se obává i pronásledování z důvodu svého pohlaví. Žalovaný údajně nevzal v úvahu „genderový apartheid“, neboť v Íránu jsou ženy ve slabším postavení než muži, a tak i případná perzekuce ze strany státu na ženy dopadá výrazněji.
9. Žalobkyně shrnula, že je u ní dána přiměřená pravděpodobnost pronásledování a hrozba vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. a), písm. b) zákona o azylu, a to z důvodu perzekuce ze strany státu za odpadlictví od víry a praktikování křesťanství, za nezákonný odchod ze země a dále v souvislosti se mstou manželovy rodiny. Ze všech uvedených důvodů navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný popřel oprávněnost žalobních námitek a uvedl, že neporušil žádné ustanovení zákona o azylu ani správního řádu. Zabýval se všemi okolnostmi, které žalobkyně v průběhu správního řízení sdělila, opatřil si potřebné podklady pro vydání rozhodnutí. Informace o zemi původu považoval za zcela dostatečné.
11. Vzhledem k celkové nekonzistentnosti a vnitřním rozporům ve výpovědích setrval na závěru o nevěrohodnosti žalobkyně. Uvedl, že neuvěřil příběhu žalobkyně ani důvodům, jež uváděla v souvislosti s žádostí o udělení mezinárodní ochrany. Uvedl, že žalobkyně podala tuto žádost účelově ve snaze vyhnout se správnímu vyhoštění po zadržení českou policií. Má za to, že žalobkyně vycestovala z ekonomických důvodů, protože měla v úmyslu dostat se do Spojeného království Velké Británie a Severního Irska (dále jen „UK“) a nepožádala o mezinárodní ochranu na Ukrajině, která je s výjimkou několika oblastí bezpečnou zemí.
12. Žalovaný poukázal na obecný význam věrohodnosti výpovědi žadatele o mezinárodní ochranu s tím, že konzistentnost příběhu žalobkyně byla hlavním kritériem pro posouzení její žádosti. Uvedl, že umožnil žalobkyni vysvětlit rozpory ve výpovědích. Poukázal na její vysokoškolské vzdělání a dostatečné rozumové schopnosti. Rozpory v jejích výpovědích nebyly podle žalovaného jen marginální. Uvedl, že usoudil na nevěrohodnost její výpovědi až na základě všech provedených důkazů v řízení o udělení mezinárodní ochrany. Zdůraznil, že žalobkyně v průběhu pohovoru uvedla, že v Íránu nikdy neměla žádné potíže, a proto neuvěřil jejím důvodům pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 i § 14a zákona o azylu a považoval je za účelové.
13. Výtku týkající se nedostatků tlumočení nepovažoval za důvodnou. Žalovaný zdůraznil, že před konáním pohovoru byla žalobkyně řádně poučena a že prohlásila, že se cítí zdravá a je schopna pohovoru, neuváděla nic o stresu ani si nestěžovala na tlumočení. V závěru pohovoru podepsala veškeré listiny bez připomínek jako správné.
14. Argument týkající se práva odepřít výpověď, pokud by tím žalobkyně způsobila nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobě blízké, je podle žalovaného mylný. Uvedl, že ve věci neprobíhalo trestní řízení, ale řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kdy je žalobkyně ze zákona povinna podrobit se pohovoru a uvádět pravdivé informace, a proto neměla právo odepřít výpověď.
15. Žalovaný dále zdůraznil, že účelovost tvrzení o konverzi ke křesťanství již dostatečně vysvětlil v napadeném rozhodnutí, přičemž poukázal na neznalost žalobkyně, která nevěděla ani k jakému směru křesťanství se hlásí. Tvrzení o konverzi ke křesťanství podle žalovaného odpovídá trendu objevujícímu se u žadatelů z Íránu a dalších muslimských států.
16. Co se týče genderového hlediska, žalovaný podotkl, že si žalobkyně nikdy v průběhu řízení na postavení muslimské ženy v zemi původu nestěžovala. Zmínil, že shodné postavení má mnoho jiných muslimských žen.
17. Závěrem navrhl, aby soud žalobu v plném rozsahu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Replika žalobkyně

18. Žalobkyně v replice opětovně poukázala na povinnost žalovaného ve smyslu § 3 správního řádu zjistit v nezbytném rozsahu stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Žalovaný podle ní nedostal této povinnosti a neposoudil její žádost

objektivně, naopak byl veden snahou neudělit jí mezinárodní ochranu. Uvedla, že z její výpovědi vyplývá splnění podmínek dle § 12 písm. b) a § 14a zákona o azylu, a proto nezbylo žalovanému než se uchýlit k tvrzení o její nevěrohodnosti.

19. Dodala, že žalovaný v nashromážděných podkladech ignoruje zprávy o Íránu, které podporují její výpověď o situaci konvertitů. Vytkla žalovanému, že vychází z bulvárních zpráv o konverzi azylových žadatelů v UK a v Německu, ačkoli se její situace odlišuje, neboť ona kvůli konverzi utekla ze země. Hovořit v České republice o masovém trendu konverze muslimských žadatelů o mezinárodní ochranu ke křesťanství žalobkyně považuje za absurdní. Zopakovala, že nemohla oficiálně konvertovat ke křesťanství a podstoupit běžný proces přijetí křesťanství, neboť to Írán zakazuje, a vzhledem ke svému pronásledování nesouhlasila ani s domněnkou, že nemůže mít potíže.
20. Odkázala na zprávy o Íránu, z nichž vyplývá, že jí v případě návratu do Íránu hrozí vážná újma. Z výroční zprávy Komise USA pro mezinárodní náboženskou svobodu z dubna 2019 a ze zprávy Amnesty International vyplývá systematické potlačování křesťanské víry v Íránu a eskalace perzekuce křesťanů v posledních letech. Poukázala na to, že při odhalení soukromých křesťanských setkání jsou křesťané v Íránu vězněni, čelí mučení a hrozbě trestu smrti za praktikování víry. Ohradila se vůči tvrzení, že měla v úmyslu vycestovat do UK s tím, že měla-li letenku do Londýna, ještě to neznamena, že šlo o její cílovou zemi. Vymezila se i vůči tvrzení, že požádala o mezinárodní ochranu až po zadržení policií. Uvedená skutečnost jí nemůže být přičítána k tíži s ohledem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2014, č. j. 9 Azs 107/2014-43. Vzhledem k okamžitému zadržení po příletu do České republiky ani neměla možnost vyjádřit svou vůli a požádat o udělení mezinárodní ochrany.

V. Skutkové a právní závěry krajského soudu

21. Krajský soud projednal žalobu bez nařízení jednání v souladu s ustanovením § 51 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“), neboť v daném případě zrušení napadeného rozhodnutí pro vady řízení dle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. zákon umožňuje rozhodnout o věci samé bez jednání. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Přihlédl i k čl. 46 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 7. 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“), jež zakotvuje povinnost členských států zajistit pro žadatele účinný opravný prostředek. Dle odst. 3 citovaného ustanovení lze za účinný opravný prostředek považovat pouze takový prostředek, který zabezpečuje „úplné a ex nunc posouzení jak skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95/EU“. S ohledem na promeškání transpoziční lhůty ze strany České republiky se dané ustanovení procedurální směrnice vyznačuje vertikálním přímým účinkem (pro řízení zahájená na základě žádostí o mezinárodní ochranu podaných po 20. 7. 2015), a povinností soudu by tedy bylo přihlížet v řízení i k případným novým skutečnostem, byť by správnímu orgánu nemohly být v době jeho rozhodování známy.
22. V přezkumném řízení soud zjistil ze správního spisu následující:
23. Rozhodnutím Inspektorátu cizinecké policie Letiště Praha – Ruzyně, Ředitelství služby

cizinecké policie, ze dne 30. 4. 2019, bylo žalobkyni uloženo správní vyhoštění dle § 119 odst. 1 písm. b) bod. 1, písm. c) body 1. a 2. zákona č. 326/1999 Sb. Podle odůvodnění citovaného rozhodnutí se žalobkyně po příletu linky z Kyjeva dne 29. 4. 2019 v 15:00 hod. prokázala cizím cestovním pasem Švédského království jako svým vlastním, přičemž neměla ani žádné pobytové oprávnění ke vstupu a pobytu na území České republiky.

24. Z předávacího protokolu ze dne 30. 4. 2019 vyplynulo, že dne 9. 4. 2019 měla žalobkyně po příletu z Kyjeva do České republiky pokračovat jako tranzitní cestující leteckou linkou v 19:50 hodin do Londýna. Pobytová kontrola byla toho dne provedena bezprostředně po příletu linky z Kyjeva v tranzitním prostoru letiště.
25. V 23:00 hod. téhož dne (29. 4. 2019) žalobkyně požádala o udělení mezinárodní ochrany. V čestném prohlášení uvedla své jméno, datum narození a další osobní údaje.
26. Dne 29. 4. 2019 byla žalobkyně v rámci řízení o vyhoštění vyslechnuta na protokol za přítomnosti tlumočníka z perského jazyka. Před pohovorem uvedla, že tlumočnickovi bez problému rozumí, že byla poučena o právu nevypovídat a tomuto právu porozuměla a že se cítí v pořádku po stránce fyzické i psychické. Po skončení pohovoru byl žalobkyni protokol přečten v perském jazyce a žalobkyně neměla vůči jeho obsahu žádné výtky. Při pohovoru žalobkyně vypověděla, že ví o tom, že cestovní doklad Švédského království není pravý a že není jeho majitelem. Uvedla, že švédský cestovní doklad s letenkami do Anglie dostala od pašeráka, jemuž předala na íránské hranici svůj cestovní doklad a s jehož pomocí se nějak dostala na Ukrajinu. Zajištění cizích dokladů zařizoval její manžel H. V., s nímž cestovala, ale na íránských hranicích je převaděči rozdělili a od té doby o manželovi neví. Při překročení hranice byla tma a nevěděla, zda šli přes Turecko či Irák. Převaděč ji provedl na letišti v Kyjevě mimo kontrolu a v letadle ho už neviděla. Uvedla, že cílem její cesty byla jakákoli bezpečná země, kde nebude pronásledována za křesťanskou víru a bude v bezpečí, že z Íránu odešla kvůli tomu, že je křesťanka a odpadlictví od islámu je trestáno smrtí. Sdělila, že se scházeli v jednom domě a učili se křesťanství, přišla tam prohlídka a neví, co se s nimi stalo, jí se však podařilo utéct zadním vchodem a schovat se u jedné ženy v bytě. Čekalo by jí uvěznění ze strany bezpečnostních složek a nelidské zacházení, měla strach o svůj i manželův život, manžel utekl ze země kvůli ní.
27. Při dalším pohovoru dne 3. 5. 2019 (již v rámci řízení o udělení mezinárodní ochrany) žalobkyně zopakovala, že je íránské státní příslušnosti, hovoří persky, vyznává křesťanství a je bez politického přesvědčení, s politikou nemá nic společného. Shodně jako při prvním pohovoru uvedla, že žila v Teheránu, je vdaná, její manžel opustil Írán s ní, avšak na íránských hranicích se rozdělili a ona neví, kde se manžel nachází, cestovní pas dostala od převaděče, vše zařizoval manžel. Ke svému odchodu z Íránu vypověděla následující: vlast opustila pěšky, převaděčem byla odvezena na neznámé místo, čekala na manžela, který nedorazil, a tak ji převaděč odvezl a z nějakého letiště odletěl do Prahy. Na dotaz, zda někdy uvedla jinou totožnost nebo státní příslušnost, odpověděla, že ne. Na otázku, proč použila k cestě do Prahy pozměněný doklad, v rozporu s předchozí výpovědí odpověděla, že nevěděla o tom, že doklad je falešný, jelikož se nedívala, zda je tam její vlastní fotka a že její pravý íránský pas měl u sebe její manžel. Také tvrdila, že nevěděla, že má letenku do Londýna.

28. Žádost o mezinárodní ochranu žalobkyně odůvodnila konverzí ke křesťanství. Sdělila, že za to hrozí v Íránu trest oběšením a že chtěla někam, kde by bylo bezpečno, bála se ona i její rodina, tak nečekala, až jí chytanou a odjela. Uvedla, že když konvertovala, chodila na různé schůzky a chtěla získat o náboženství další informace a podstoupit další kroky, ale poté se dozvěděla, že za konverzi je trest smrti. Proto musela odejít z Íránu. Její manžel ke křesťanství nekonvertoval, ale doprovázel ji, aby se jí cestou nic nestalo. Uvedla, že jiný důvod k odchodu z vlasti neměla.
29. Dále vypověděla, že konvertovala na konci zimy roku 2019 a její cesta ke konverzi trvala asi 3 měsíce. Narodila se muslimkou, ale celý život s tím měla problémy, necítila se v islámu dobře, určitou dobu byla i ateistkou. Na dotaz, k jakému křesťanskému směru konvertovala, uvedla, že je v tom teprve krátce, takže teprve hledá informace a ještě se pro žádný směr nerozhodla, ještě neví. Na otázku, jak se připravovala ke konverzi, uvedla, že její příprava spočívala v tom, že tápala mezi islámem a ateismem, jako ateistka se cítila sama a chtěla někam patřit, pak začala chodit na různé schůzky, kde získávala informace o náboženství a nakonec učinila prohlášení. Dodala, že během tří měsíců navštívila asi 16 až 20 schůzek, šlo o shromáždění 5 až 7 křesťanů scházejících se v různých domech nebo bytech. Na schůzky ji doprovázel kamarád, též křesťan. Schůzky trvaly asi hodinu a probíhaly tak, že vzájemně hovořili o svých problémech a řešili je a získávali informace o náboženství od pána jménem A., s nímž ji seznámili přátelé (později uvedla, že je seznámili příbuzní). Pouze jednou tam byl místo pana A. někdo jiný. Na křesťanství jí zaujala láska k bližnímu, cítila v křesťanství klid, zjistila, že může pomáhat ostatním lidem, aby se měli rádi, cítila se plná energie, svobodná. Nepřemýšlela tehdy o hrozbě trestního stíhání. Průběh své konverze popsala tak, že v Íránu nejsou žádné kostely, kam by se mělo jít legálně zapsat, ale jak navštěvovala ty schůzky, měla před nějakým shromážděním jen prohlásit, že konvertuje ke křesťanství. Poté dostala informaci, že musí zapomenout na předchozí náboženství a žít nový život. Dodala, že v Íránu nelze konvertovat podle zákona, neexistuje tam žádná registrace, a nelze provést ani žádné rituály. Uvedla, že *„tam se křesťanství přijme prohlášením, ale ty procedury se pak provádějí později“*. „Procedurami“ měla na mysli skutečnost, že *„člověk přijde oficiálně do kostela a prohlásí tam, že konvertuje a zaregistruje se.“* Jí ale bylo řečeno, že když přijme náboženství srdcem, postačí, že *„to udělají jen takovým prohlášením“*. Skutečnost, že konvertovala, se nijak nepozná, pověděla o konverzi jen manželovi, jinak o tom nikdo nevěděl, utajila konverzi i před rodinou.
30. Žalobkyně v průběhu pohovoru dále uvedla, že v Íránu neměla nikdy žádné potíže. Současně vypověděla, že žádá o mezinárodní ochranu kvůli konverzi ke křesťanství, za což hrozí v Íránu trest smrti oběšením. K výslovnému dotazu, zda k tomu nechce ještě něco dodat, uvedla, že ne, ale když byla následně tážána na obavy z postihu za konverzi, když o konverzi nikdo neví a dosud neměla v Íránu potíže, odpověděla, že po jejím odchodu byla její rodina vyslýchána. Rodině proto musela říct, proč odešla. Právník, na něhož se obrátila její rodina, jim řekl, že se raději nemá vracet. Domnívá se, že se o její konverzi už ví, protože lidé, s nimiž se scházela, byli zadrženi a její konverze byla i důvodem výsledku její rodiny. Na opakovaný dotaz, proč se rozhodla z Íránu odjet, když neměla žádné potíže a o její konverzi nikdo nevěděl, žalobkyně uvedla, že se rozhodla odjet z Íránu proto, že během poslední schůzky se v domě uskutečnila policejní razie. Všichni utekli a jí se podařilo schovat u jedné paní ve vyšším patře, kde zůstala celou noc a ráno jí paní odvezla domů. Sdělila, že pokud dříve negovala potíže v Íránu, měla na mysli to, že žádné potíže až do této policejní razie neměla. Závěrem uvedla, že sdělila

všechny důvody, kvůli nimž opustila vlast a žádá o mezinárodní ochranu. Nechtěla uvést nic dalšího. Dále je z protokolu zřejmé, že žalobkyně byla poučena o možnosti zpětného přetlumočení všech otázek i odpovědí, ale nevyužila ji.

31. Prostřednictvím své zástupkyně žalobkyně předložila zprávy dokládající pronásledování křesťanů v Íránu, konkrétně *Výroční zprávu o náboženské svobodě vydanou v dubnu 2019 Komise USA pro mezinárodní náboženskou svobodu* (dále jen „USCIRF“) a *Zprávu Amnesty International* z 26. 2. 2019: *Lidská práva na Blízkém východě a v Severní Africe*. Podle těchto zpráv jsou v Íránu potlačována základní lidská práva a svobody, včetně náboženské svobody, dochází k mučení a k nespravedlivým odsouzením, a roku 2018 narostl počet zatčených křesťanů (celkem 171), kteří jsou vnímáni jako nepřátelé státu. Pronásledováni jsou i muslimští konvertité, členové církví jsou monitorováni a praktikování křesťanství je trestáno odnětím svobody. Dále dochází k diskriminaci žen, byly zatýkány ženy protestující proti povinnému nošení hidžábu.
32. Součástí správního spisu jsou též informace shromážděné žalovaným o politické a ekonomické situaci a stavu dodržování lidských práv v Íránu. Při posouzení žádosti žalobkyně vycházel žalovaný z *informace Odboru azylové a migrační politiky* (dále jen „OAMP“) ze dne 30. 5. 2019: *Írán, bezpečnostní a politická situace v zemi, zprávy Express* ze dne 14. 6. 2016: *Muslimští žadatelé o azyl konvertují ke křesťanství, aby zabránili deportaci z Británie, zprávy dánské imigrační služby z února 2018: Írán, domácí církve a konvertité, ze zprávy Washington post* ze dne 6. 9. 2017: *Zatímco se německá policie pokouší uprchlíky deportovat, církve se je snaží ochránit, a ze zprávy Ministerstva vnitra UK z února 2019: Politika vůči zemi a informace o zemi, Írán: Nezákonné vycestování ze země*. Z uvedených zpráv vyplývá, že po uzavření íránských kostelů v roce 2013 došlo k rozšíření domácích církví, které jsou relativně běžné, státní orgány je monitorují a jejich členy buď sledují, anebo je zatknou, propustí a z jednoho z nich učiní informátora. Zmiňována je perzekuce řadových členů domácích církví, kdy informace o členství může být později využita jako nátlak na danou osobu. Přestoupení na jinou víru a anonymní život konvertity obvykle nevede k zatčení, jiná situace nastává, pokud konvertita šíří náboženství a poučuje ostatní. Dále je ze zpráv patrné, že v Íránu lze uložit trest smrti pro neurčitě formulované trestné činy, např. za „nenávist vůči Bohu“ či „urážku proroka“, ale v posledních deseti letech nebyl uložen trest smrti za přestoupení na jinou náboženskou víru, a že neúspěšným žadatelům o azyl, kteří nezákonně vycestovali z Íránu a poté se vrátili, obecně stíhání nehrozí, pokud však nemají jinou historii, která by přitáhla pozornost státních orgánů. Íránské orgány mají malý zájem stíhat neúspěšné žadatele o mezinárodní ochranu v souvislosti s aktivitami prováděnými mimo Írán i v souvislosti s žádostmi o mezinárodní ochranu, včetně přestoupení na křesťanskou víru, většímu riziku mohou být vystaveny osoby již veřejně známé. Zpráva Express z 14. 6. 2016 zmiňuje stovky muslimů z Íránu, kteří se nechali pokřtít v UK, a jeden z anglických farářů uvedl, že křest jim značně pomáhá v jejich žádosti.
33. Žalobkyni byla poskytnuta možnost v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu seznámit se s uvedenými podklady a protokoly o pohovoru ze dnů 3. 5. 2019 a 29. 4. 2019 a vyjádřit se k nim, jakož i učinit návrhy na doplnění dokazování. Žalobkyně využila této možnosti prostřednictvím své zástupkyně a v písemném vyjádření uvedla, že žalovaným shromážděné podklady nejsou pro její případ relevantní, neboť ke křesťanství konvertovala ještě před útekem z Íránu, přičemž důvodem jejího útěku bylo právě to, že praktikovala náboženství. Vymezila se i vůči způsobu kladení otázek u pohovoru s tím,

že proto neuvedla skutečnosti o razii v domácím kostele dříve. Dále poukázala na perzekuci křesťanů, zejména konvertitů, včetně jejich zatýkání, ukládání přísných trestů odnětí svobody a nelidských podmínkách ve vězení.

34. Po provedeném přezkumném řízení soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
35. Soud se v první řadě zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť žalobkyně označila jeho výrok nejen za nezákonný a věcně nesprávný, nýbrž i za nepřezkoumatelný. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost nelze rozhodnutí vůbec meritorně přezkoumat. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů mimo jiné takové rozhodnutí, v němž absentují úvahy správního orgánu, na základě nichž dospěl k závěru, který v rozhodnutí vyslovil. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 - 76, publikované pod č. 1566/2008 Sb. NSS). Soud neshledal, že by žalobou napadené rozhodnutí trpělo takovými vadami, pro něž by jej nebylo možné vůbec přezkoumat. Žalovaný vylíčil konkrétní skutkové okolnosti věci a uvedl úvahy, jimiž se řídil při posouzení jednotlivých forem mezinárodní ochrany. Zřetelně vyslovil i závěry, k nimž na základě svých úvah dospěl. Přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí ostatně svědčí i skutečnost, že sama žalobkyně polemizuje s jeho odůvodněním i závěry. Jelikož námitka nepřezkoumatelnosti výroku napadeného rozhodnutí nebyla důvodná, soud přistoupil k přezkumu merita věci.
36. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.
37. S přihlédnutím k důvodům, jimiž žalobkyně podpořila svoji žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice, byla tato žádost posuzována zejména z hlediska splnění podmínek uvedených v § 12 zákona o azylu. Podle § 12 zákona o azylu „*azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod*“, nebo b) „*má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště*.“ Azyl ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu se na žalobkyni nevztahuje, protože odchod z Íránu žalobkyně nespojovala s uplatňováním politických práv a svobod a v průběhu správního řízení výslovně uvedla, že je bez politického přesvědčení a s politikou nemá nic společného. Ve vztahu k azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu je však situace jiná.
38. Z ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu vyplývá, že podmínky pro udělení azylu splňuje cizinec, je-li ve vztahu k jeho osobě zjištěno, že je pronásledován, respektive má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu náboženství. Za pronásledování se pro účely zákona o azylu rozumí „*závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící*

psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování“ (§ 2 odst. 4 cit. zákona). Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí „státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem (...)“ (§ 2 odst. 6 zákona o azylu).

39. Nejvyšší správní soud ve své rozhodovací praxi vyslovil, že přezkum udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu je postaven na potencialitě pronásledování v budoucnu po případném návratu žadatele do země původu. Jde tedy o prospektivní rozhodování (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2008, č. j. 4 Azs 47/2007 - 60, či ze dne 9. 6. 2008, č. j. 5 Azs 18/2008 - 83), kdy se zkoumá možnost budoucího pronásledování. Přitom se využívá standard přiměřené pravděpodobnosti, což znamená, že možnost pronásledování musí být reálná, nejen hypotetická (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 - 82, a ze dne 13. 8. 2010, č. j. 4 Azs 11/2010 - 112). Tuto rozhodovací praxi je nutné respektovat, a proto není v projednávané věci rozhodné, zda žalobkyně byla v době svého pobytu v Íránu již pronásledována z důvodu náboženství. Důraz je totiž nutno klást na to, zda by žalobkyni mohlo v Íránu pronásledování z důvodu konverze ke křesťanství a praktikování křesťanské víry hrozit v budoucnu.
40. Žalobkyně spojovala svůj odchod z vlasti s údajnou hrozbou pronásledování z důvodu náboženství. Od počátku správního řízení o vyhoštění i řízení o udělení mezinárodní ochrany prohlašovala, že z Íránu odešla proto, že je křesťanka a odpadnutí od islámu se v této zemi trestá smrtí. Uváděla, že by ji čekalo uvěznění a nelidské zacházení. Namítala, že žalovaný nezjistil dostatečně skutkový stav věci, neshromáždil o zemi původu dostatek přesných a aktuálních zpráv a nezohlednil její vyjádření s tím, že je nevěrohodná. Přitom se vymezila zejména vůči tvrzení, že nekonvertovala ke křesťanství, protože jí popisovaná konverze neodpovídá běžnému rituálu a jednalo se jen o účelové tvrzení ve snaze vyhnout se správnímu vyhoštění. Soud v této souvislosti poukazuje na informace o zemi původu založené ve správním spise. Z nich je patrné, že praktikování křesťanství se v Íránu trestá odnětím svobody, že členové domácích církví, jejichž počet v posledních letech vzrůstá, jsou sledováni íránskými státními orgány a dochází k pronásledování muslimských konvertitů ke křesťanství, přičemž od roku 2018 počet zatčených křesťanů, kteří jsou v Íránu vnímáni jako nepřátelé státu, narůstá (viz *výroční zpráva USCIRF o náboženské svobodě z dubna 2019* a *zpráva Amnesty International z 26. 2. 2019: Lidská práva na Blízkém východě a v Severní Africe*). I ze zpráv shromážděných žalovaným vyplývá, že neúspěšným žadatelům o azyl, kteří nezákonně vycestovali z Íránu a poté se vrátili, sice obecně stíhání nehrozí, avšak pokud by se přidružil i jiný důvod, pro který by se mohli stát terčem státních orgánů, riziko stíhání se zvyšuje. Konverze ke křesťanství přitom není v Íránu tolerována, a pokud konvertita veřejně praktikuje svoji víru a šíří ji, existuje reálná hrozba jeho zatčení a potrestání trestem odnětí svobody. Je tedy nepochybné, že muslimové, kteří konvertovali ke křesťanství, mohou mít v Íránu odůvodněný strach z pronásledování z důvodu náboženství. Tyto obavy přitom nelze bagatelizovat konstatováním, že ze zpráv rovněž vyplývá, že trest smrti (tj. nejtěžší z možných trestů) nebyl za přestoupení na jinou náboženskou víru v posledních deseti letech v Íránu uložen, jak podotkl žalovaný správní orgán.
41. Klíčovou otázkou v dané věci je, zda žalobkyně je autentickou praktikující křesťankou, tj. zda jde v jejím případě o věrohodnou konverzi ke křesťanství, či nikoli. Soud v tomto

ohledu dospěl k závěru, že žalovaný dosud uspokojivě nevyvrátil všechna tvrzení žalobkyně a že závěr o tom, že žalobkyni nelze považovat za autentickou a praktikující křesťanku, je předčasný, respektive není podpořen dostatečnými skutkovými zjištěními. Soud upozorňuje, že správní orgán je povinen na základě § 3 správního řádu vycházet při svém rozhodování ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu a tuto zásadu poruší, pokud opírá rozhodnutí o vlastní hypotézy, v důsledku nichž znevěrohodňuje výpověď žadatele (srov. např. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 20. 3. 2008, č. j. 47 Az 6/2007-93).

42. Nespornou povinností žalovaného bylo získat maximum možných informací, které se vztahují konkrétně k situaci žalobkyně, a na základě shromážděných podkladů rozhodnout, zda žalobkyni udělí mezinárodní ochranu či nikoliv. Správní orgán totiž musí uspokojivě vyvrátit veškerá tvrzení žadatele o azyl, a při posuzování individuálních případů musí vycházet z toho, jaká je v zemi původu úroveň ochrany lidských práv a způsob výkonu státní moci. Uvedené závěry plynou rovněž z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, podle níž *„v řízení o udělení azylu musí správní orgán často rozhodovat v důkazní nouzi. Za této situace je nutné při hodnocení důkazů vzít v úvahu také způsob výkonu státní moci v zemi původu, možnost uplatňování politických práv a další okolnosti, které mohou mít vliv na naplnění důvodů pro udělení azylu. Taková výhrada pochybnosti se uplatní ve prospěch žadatele například tam, kde z dalších důkazů plyne, že stav dodržování lidských práv v zemi původu je špatný, že občanům je upíráno právo na změnu vlády, že dochází k nezákonným popravám, mizení osob, častému používání mučení. Naopak, je-li země původu žadatele o azyl právním státem s demokratickým režimem, je na žadateli o azyl, aby věrohodně doložil, že je skutečně pronásledován.* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2004, č. j. 6 Azs 50/2003 - 89). Je-li proto o zemi původu žalobkyně známo, že stav dodržování lidských práv a svobod je špatný, že konverze ke křesťanství není tolerována a církevní hnutí (domácí církve) jsou považována za ohrožení národní bezpečnosti a dochází k zatýkání a věznění osob šířících křesťanství, přičemž jsou monitorováni i řadoví členové domácích církví, pak tyto skutečnosti měl žalovaný správní orgán zohlednit při posuzování věrohodnosti výpovědi žalobkyně o průběhu její konverze ke křesťanství a praktikování víry.
43. Žalobkyně se vymezila vůči tvrzení žalovaného, že nemohla konvertovat ke křesťanství, protože jí popisovaná konverze neodpovídá běžnému rituálu. Namítla, že se v Íránu podobné obřady neprovádějí a že žalovaný si neopatřil žádné zprávy o skutečném průběhu konverzí v Íránu, případně o tom, zda v Íránu uvedené rituály probíhají. Závěry žalovaného označila za pouhé domněnky. Nesouhlasila s tím, že by nemohla konvertovat ke křesťanství, aniž by vyznala svoji víru jiným způsobem.
44. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobkyni nelze považovat za autentickou a praktikující křesťanku, přičemž nevěrohodnost a účelovost její výpovědi dovodil z údajné naprosté rozpornosti jejích výpovědí. Tvrzení žalobkyně o konverzi ke křesťanství však zpochybňoval na základě nepřesností, které s praktikováním náboženství ve skutečnosti nesouvisely a nesouvisí. Nevěrohodnost žalobkyně dovodil z nesrovnalostí týkajících se líčení její cesty do České republiky a průběhu policejní razie. Žalovaný takto zdůraznil, že žalobkyně popřela, že by někdy uvedla jinou totožnost či státní příslušnost a že by věděla o tom, že doklady, s nimiž cestovala, byly falešné. Poukázal na nekonzistentnost popisu její cesty z Íránu do České republiky (zda přecházela Irák či Turecko, jak se vyhnula kontrole na letišti v Kyjevě, že popřela cíl cesty v Londýně). I soud má za to, že žalobkyně věděla o falešných cestovních dokladech (viz protokol o pohovoru ze dne 29.

4. 2019) a že chtěla letět do Londýna (byla zadržena v tranzitním prostoru letiště s palubním lístkem do letadla směřujícího do Londýna, přičemž odletět měla téhož dne v 19:50 hod.), nicméně z těchto zjištění nelze bez dalšího usuzovat na celkovou nevěrohodnost jejího azylového příběhu. Ten se totiž týká především konverze ke křesťanství a odůvodněného strachu z pronásledování z důvodu náboženství. Vyloučit konverzi ke křesťanství a autenticitu víry nelze ani z dalších nepřesností, které žalovaný vytkl žalobkyni, jako například to, že mohla zmínit policejní razii a zatčení souvěrců dříve. V tomto ohledu však lze upozornit na protokol o pohovoru pořízený dne 29. 4. 2019 v 23:30 hodin, tj. během řízení o správním vyhoštění, kdy žalobkyně uvedla, že z Íránu odešla z důvodu, že je křesťanka a zmínila i prohlídku v domě, kde se scházeli a učili křesťanství, jakož i to, že se jí podařilo utéct. Zásadní rozpory žalovaný spatřoval v tom, že žalobkyně nejprve nevěděla, co se stalo s jejími souvěrci a současně tvrdila, že byli všichni zadrženi i že všichni věřící ze schůzky utekli a že k jejich zadržení došlo až po jejím útěku z Íránu, zatímco v písemném podání ze dne 29. 5. 2019 uvedla, že se jí jako jediné podařilo utéct a skrýt se. K uvedeným rozporům soud uvádí, že v souvislosti s policejní razíí žalobkyně sdělila do protokolu ze dne 29. 4. 2019 v 23:30 hod., že neví, co se s jejími souvěrci stalo, jí se však povedlo utéct. Při pohovoru dne 3. 5. 2019 uvedla, že po svém odchodu byla v kontaktu s rodinou, její rodina byla u výsledku v době, kdy už byla v Praze, a také uvedla, že lidé, kteří chodili na schůzky, byli po jejím odjezdu z Íránu zadrženi. Dne 29. 5. 2019 žalobkyně v písemném podání sdělila, že na poslední setkání vtrhla policejní razie, jí se jako jediné podařilo utéct a skrýt se, a během 3 dní opustila Írán. Je tedy zřejmé, že bez dalšího nelze vyloučit ani variantu, podle které se žalobkyně dozvěděla o zadržení ostatních souvěrců teprve od své rodiny po pohovoru dne 29. 4. 2019, avšak před pohovorem dne 3. 5. 2019. Další rozpor žalovaný spatřoval v tom, že žalobkyně nemohla utéct zadním vchodem a současně schovat se u jedné paní ve vyšším patře. Z ničeho však nelze dovodit, že by se mělo jednat o zadní vchod budovy, nikoli např. zadní vchod bytu, což by umožnilo schovat se v témže domě ve vyšším patře. Především však pouze na základě uvedených rozporů nelze vyloučit věrohodnost tvrzení o konverzi ke křesťanství, která je v projednávané věci klíčová.
45. Ve vztahu k údajné konverzi žalovaný na str. 8 napadeného rozhodnutí uvedl následující: *„...průběh své konverze popsala způsobem, který naprosto odporuje standardům toho, co vyžaduje proces křesťanské iniciace. Správní orgán poukazuje na to, že uvedením do křesťanského života se rozumí poměrně zdlouhavý proces, který začíná „předběžným katechumenátem“ (prekatechumenátem), pokračuje po přijetí adepta do katechumentátu a vrcholí přijetím iniciačních svátostí (křtu, biřmování, eucharistie apod.), na které navazuje období mystagogie. Celý proces uvedení do křesťanského života má dva důležité znaky – postupnost a bohatství přípravných obřadů. Tuto cestu iniciace je nutné přitom realizovat v co největší plnosti. Správní orgán k tomu konstatuje, že žadatelka přes svoji tvrzenou konverzi ke křesťanství celkově nedokázala popsat proces svého uvedení do nové víry, kdy tento de facto omezila na to, že se stala křesťankou na základě „prohlášení“, bez toho, aniž by podstoupila jakýkoliv ritus.“*
46. V této souvislosti je třeba připomenout, že není povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí, pokud jiné důkazní prostředky nemá k dispozici. Je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil veškeré důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57). Žadatel o

mezinárodní ochranu je sice primárně povinen prokazovat jednotlivá fakta, avšak „žalovaný je povinen zajistit k dané žádosti o mezinárodní ochranu maximální možné množství důkazů, a to jak těch, které vyvracejí tvrzení žadatele, tak těch, co je podporují.“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, publ. pod č. 1749/2009 Sb. NSS). Žadatelé o azyl často nejsou schopni doložit ke svému tvrzení o důvodech odchodu z vlasti žádný důkaz. Proto správní orgán v takových situacích nutně vychází z hodnověrnosti žadatele a pravdivosti jeho tvrzení. Jak podotkl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 18. 1. 2006, č. j. 6 Azs 386/ 2004 – 40, „skutečnosti, o kterých žadatel tvrdí, že byly důvodem jeho odchodu či důvodem vzniku jeho obav z návratu, mohou být ověřeny zpravidla jen rámcově. Potřebnou věrohodnost přitom sama osoba, a tím i její příběh, nutně ztrácí, pakliže je nepravdivost jejích tvrzení zjištěna nebo jde-li o tvrzení, která jsou v celkovém kontextu věci nemožná a vyloučená.“ S citovanými závěry se soud ztotožňuje, zdůrazňuje však, že údaje sdělené žalobkyní v průběhu správních řízení mohou být chápány jako účelové a nevěrohodné teprve po porovnání s objektivními informacemi, respektive že na nepravdivá či účelová tvrzení lze usuzovat i tehdy, jsou-li v celkovém kontextu věci taková tvrzení vyloučena. To však není projednávaný případ.

47. Žalovaný neprokázal, že by způsob přijetí křesťanství v Íránu tak, jak jej popisovala žalobkyně, byl v daném případě vyloučen. Své pochyby o křesťanské víře žalobkyně založil zejména na popisu konverze žalobkyně ke křesťanství, shora naznačených rozporech v její výpovědi a neznalosti s tím, že žalobkyně nevěděla ani k jakému směru křesťanství se hlásí. Ačkoli lze souhlasit s tím, že žalobkyně popisovala průběh konverze ke křesťanství vágně, je nutno upozornit, že hlediska, která musí správní orgán vzít v potaz při posuzování pronásledování z náboženských důvodů, výslovně uvádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (dále jen „kvalifikační směrnice“). Podle čl. 10 odst. 1 písm. b) kvalifikační směrnice zahrnuje pojem náboženství zejména zastávání teistických, neteistických a ateistických přesvědčení, účast nebo neúčast na formálních náboženských obřadech konaných soukromě nebo veřejně, sám nebo společně s jinými, jiné náboženské akty nebo vyjádření názorů anebo formu osobního nebo společenského chování založeného na jakémkoli náboženském přesvědčení nebo přikázaného jakýmkoli náboženským přesvědčením. Žalovaný se však nezabýval blíže tím, zda a jakým způsobem žalobkyně po tvrzené konverzi (ne)praktikuje své náboženství, jaká zastává přesvědčení, zda dodržuje určité náboženské zvyky, jakých náboženských obřadů se účastnila a účastní v zemi původu i v hostitelské zemi, jakého duchovního vývoje dosáhla s ohledem na tvrzený nedávný přestup ke křesťanské víře apod.
48. Rovněž Nejvyšší správní soud se v minulosti zabýval otázkou, jak je možné ověřit věrohodnost tvrzení žadatele, že je vyznavačem křesťanství a pro svoji víru byl pronásledován. Lze odkázat na jeho závěry v rozsudku ze dne 19. 8. 2004, č. j. 4 Azs 152/2004-36, kde Nejvyšší správní soud poukázal na obtížnost stanovení jakýchkoli měřítek hodnocení subjektivních znalostí člověka o náboženství nebo víře, přesto však zdůraznil alespoň minimální povědomost o této víře u žadatele, který tvrdí, že zastává určité náboženské přesvědčení, s nímž spojuje azylově relevantní důvody. Od žadatele pak lze vyžadovat, a to v rozsahu, který odpovídá osobní charakteristice daného žadatele

a charakteristice prostředí, z něhož pochází, jistou znalost náboženství (znalost Bible jako základního pramene, významných křesťanských svátků apod.). Pokud žadatel tvrdí, že je pro svoji víru pronásledován, musí věrohodně vyložit, v čem jeho víra spočívá, jak se projevuje navenek a s kým dalším a jakým způsobem ji praktikoval (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2005, č. j. 2 Azs 128/2005-50). Dále se lze ztotožnit s názorem, podle něhož s ohledem na obtížnost hodnocení, zda je žadatel věřícím, musí správní orgán „... věc hodnotit v celkovém kontextu, kupř. zvážit i tvrzení žadatele o mezinárodní ochranu o hloubce jeho víry, délce doby, po kterou danou víru vyznává, zapojení se do náboženského života příslušné komunity, vzít v úvahu jeho celkový prezentovaný duchovní vývoj apod. V tomto smyslu není vyloučeno ani provádění vhodných výsledků svědků a zjišťování rozsahu povědomí žadatele o příslušném náboženství, jakkoli je třeba k hodnocení výsledků takového zjišťování vždy přistupovat s nejvyšší možnou opatrností“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2014, č. j. 5 Azs 2/2013 - 26, č. 3085/2014 Sb. NSS). Jelikož příslušnost k náboženství je otázkou vnitřního přesvědčení, může být určena pouze na základě výpovědi žadatele a dále hodnocením vnějších projevů jeho jednání, které mohou být vodítkem k odhalení tohoto vnitřního přesvědčení (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2015, č. j. 4 Azs 71/2015 - 54, č. 3279/2015 Sb. NSS).

49. Obsahem správního spisu není žádný podklad, z něhož by bylo možné dovodit, že žalovaným popsany průběh konverze ke křesťanství probíhá též v podmínkách íránské teokracie, kde jsou členové domácích církví a konvertité perzekuováni a domácí církve se organizují jako mobilní skupiny tvořené malým počtem osob proto, aby se vyvarovali infiltrace ze strany státních orgánů a zatčení svých členů. Ze zpráv o zemi původu shromážděných ve spise lze naopak usoudit, že proces veřejného uvedení do křesťanského života tak, jak jej známe ze zemí západní civilizace a jak jej v napadeném rozhodnutí popsal i žalovaný, by mohl vystavit konvertující osoby nebezpečí postihu ze strany íránských státních orgánů. Současně není zřejmé, z jakých konkrétních podkladů žalovaný ve svém popisu konverze čerpal, neboť správní spis neobsahuje žádné podklady k průběhu konverze ke křesťanství obecně, přičemž detailnější popis fází konverze není ani obecně známou skutečností. Co se týče znalostí o křesťanské nauce, nelze (s výhradou určitých minimálních znalostí) pominout, že žalobkyně dle svého tvrzení konvertovala ke křesťanství zhruba 3 měsíce před svým odjezdem z Íránu a nové znalosti získávala při účasti na náboženských schůzkách, které začala navštěvovat asi 3 měsíce před uvedenou konverzí. K absenci vědomí žalobkyně, k jakému směru křesťanství se hlásí, se soudu jeví jako pravděpodobné, že v podmínkách tajných malých domácích církví postrádá důležitosti rozlišování křesťanství na specifické směry, jako je katolictví, protestanské církve, pravoslavné církve. Žalovaný měl především opřít své kategorické závěry o tom, že žalobkyně není křesťankou, o důkladnější skutková zjištění. Vzhledem k délce doby, po kterou žalobkyně vyznávala křesťanskou víru a s ohledem na skutečnost, že informace o křesťanství získávala od jedné osoby v podmínkách domácí církve, měl správní orgán v okamžiku pohovoru dne 3. 5. 2019 vzít tyto skutečnosti v úvahu při hodnocení znalostí žalobkyně. Jelikož žalovaný vydal zamítavé rozhodnutí až za několik měsíců (dne 2. 9. 2019) a vystavěl ho na popření autenticity křesťanské víry žalobkyně, měl posoudit hloubku víry žalobkyně a autenticitu jejího křesťanského vyznání i z hlediska jejího chování v podmínkách České republiky. Zde totiž žalobkyni nic nebránilo svobodně praktikovat křesťanství a prohlubovat si své znalosti o náboženství.

50. Příslušnost k náboženství je otázkou vnitřního přesvědčení, a proto může být určena pouze na základě výpovědi žadatele a hodnocení vnějších projevů jeho jednání, které mohou být vodítkem k odhalení tohoto vnitřního přesvědčení. Soud se zcela ztotožňuje s názorem vyjádřeným v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2015, č. j. 4 Azs 71/2015-54, v němž soud zdůraznil, že předmětem hodnocení konverze ke křesťanství musí být úplnost vnitřního přesvědčení k vyznávání určitého náboženství a s ním spojené identita a způsob života. V citovaném rozhodnutí Nejvyšší správní soud rovněž poskytl vodítko v podobě konkrétních otázek, na něž by se měl správní orgán při výslechu žadatele zaměřit za účelem úplného posouzení konverze žadatele ke křesťanství a věrohodnosti jeho tvrzení, že žadatel byl pronásledován z důvodu konverze ke křesťanství. Jedná se zejména o (i) posouzení života žadatele před konverzí, (ii) samotnou konverzi, (iii) zhodnocení konverze žadatelem, (iv) žadatelovu znalost nového náboženství a (v) náboženskou aktivitu žadatele. Žalovaný se však dostatečně nezabýval zhodnocením života žalobkyně před konverzí a po konverzi, ale ani její náboženskou aktivitou v zemi původu a poté na území České republiky. Nepoložil žalobkyni také žádné otázky týkající se znalosti nového náboženství. Teprve na základě uvedených zjištění však žalovaný může s jistotou učinit závěr, zda je tvrzení žalobkyně ohledně změny jejího náboženského vyznání věrohodné, anebo se jedná jen o účelová tvrzení s cílem získat mezinárodní ochranu.
51. S ohledem na výše uvedené dospěl soud k závěru, že žalovaný porušil § 3 správního řádu, neboť učinil kategorický závěr o náboženském vyznání žalobkyně (vyloučil, že by žalobkyně byla autentickou křesťankou), aniž by zjistil skutkový stav v dostatečné míře, aby si mohl učinit úsudek ohledně udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Již tato okolnost je důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí v souladu s ustanovením § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.
52. Ostatní námitky žalobkyně nejsou důvodné. Pokud žalobkyně vytýkala žalovanému, že se nezabýval faktory, jež mohly zkreslit její výpověď, že došlo ke zkreslení výpovědi díky chybám při tlumočení, že žalobkyni nebylo umožněno vysvětlit některé rozpory ve výpovědi a že nebyla poučena o právu nevypovídat, obsah správního spisu její námitky vyvrací. Z protokolu o pohovoru ze dne 29. 4. 2019 jasně vyplývá, že žalobkyně ještě před započítím samotného pohovoru uvedla, že tlumočnickovi bez problému rozumí. Když byl žalobkyni po skončení pohovoru protokol přečten v perském jazyce, neměla vůči jeho obsahu žádné výtky. Nelze přehlédnout ani to, že žalobkyně uvedla, že se cítí v pořádku jak po stránce fyzické, tak i psychické. Dále je z protokolu patrné, že žalobkyně byla poučena o právu nevypovídat a že tomuto právu porozuměla. Ve vztahu k namítané nemožnosti vysvětlit některé rozpory, protokoly o pohovorech ze dne 29. 4. i 3. 5. 2019 dokládají, že žalobkyně byla opakovaně výslovně dotazována, zda chce k položeným otázkám ještě něco dodat, přičemž vždy uvedla, že nic dodat nechce.
53. Důvodné nejsou ani námitky žalobkyně týkající se pronásledování z důvodu pohlaví a odůvodněného strachu ze msty rodiny manžela, před kterou jí nezajistí státní složky ochranu. Shora uvedené obavy žalobkyně poprvé zmínila až v žalobě, aniž by k nim však uvedla cokoli konkrétního. V průběhu pohovoru ze dne 3. 5. 2019, kdy byla žalobkyně opakovaně dotazována na důvod odchodu z vlasti, sdělila, že již všechno uvedla. Její tvrzení proto zůstala jen v obecné rovině. Proto ani tyto výtky soud neshledal důvodnými a ztotožnil se s vyjádřením žalovaného, který poukázal na to, že si žalobkyně

v průběhu správního řízení nikdy na své postavení ženy v Íránu nestěžovala. Není proto zřejmé, jak by se její případ měl lišit od postavení jiných muslimských žen v Íránu.

54. Z výše uvedených důvodů soud zrušil napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, nemá ve spisech oporu a vyžaduje zásadní doplnění. Současně soud rozhodl o vracení věci žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.), v němž bude žalovaný správní orgán vycházet z právních závěrů učiněných zdejším soudem a vyjádřených shora, zejména v bodech 46 až 50 odůvodnění tohoto rozsudku. Pro dostatečné posouzení konverze žalobkyně ke křesťanství bude v projednávané věci nutné, aby se žalovaný správní orgán zaměřil v souladu se závěry vyslovenými Nejvyšším správním soudem zejména v rozsudku ze dne 25. 6. 2015, č. j. 4 Azs 71/2015-54, na komplexní posouzení života žalobkyně před konverzí, na samotnou konverzi a její zhodnocení žalobkyní, na znalost nového náboženství žalobkyní, a především na existenci a charakter náboženských aktivit žalobkyně po konverzi, a to i během pobytu žalobkyně na území České republiky. Zjištěné skutečnosti z jednotlivých oblastí poté žalovaný posoudí jednotlivě i ve vzájemné souvislosti, a pokud to bude možné, doplní skutkový stav o další důkazy (např. výslechy svědků ohledně trvání a charakteru náboženských aktivit žalobkyně na území České republiky). Teprve poté si žalovaný učiní úsudek o celkové věrohodnosti žalobkyně a o tom, zda je její výpověď ohledně konverze ke křesťanství věrohodná, anebo zda se jedná toliko o účelová tvrzení ve snaze zabránit správnímu vyhoštění.
55. Právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

VI. Náklady řízení

56. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Protože však žalobkyni v souvislosti s řízením před soudem nevznikly žádné náklady, bylo rozhodnuto způsobem uvedeným ve výroku tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 23. června 2019

JUDr. Ivona Šubrtová v. r.
samosoudkyně

32 Az 17/2019-62

OPRAVNÉ USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci

žalobkyně: **R. V.**

zastoupena Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s.
se sídlem Kovářská 939/4, 190 00 Praha 9

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**

se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 9. 2019, č. j. OAM-258/LE-LE05-K10-2019,

takto:

Datum vyhlášení rozsudku uvedené v zápatí rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 23. června 2019, č. j. 32 Az 17/2019-48, se **opravuje tak, že datum vyhlášení rozsudku správně zní: 23. června 2020.**

Odůvodnění:

Při písemném vyhotovení rozsudku zdejšího soudu ze dne 23. června 2020, č. j. 32 Az 17/2019-48, došlo ke zjevné nesprávnosti týkající se data vyhlášení tohoto rozhodnutí, neboť bylo nesprávně uvedeno datum 23. června 2019, namísto správného data 23. června 2020. Samosoudkyně proto datum v zápatí rozsudku opravila v souladu s § 54 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, tímto opravným usnesením, které uvádí správné datum vyhlášení rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel

Za správnost vyhotovení: R. V.

zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 1. července 2020

JUDr. Ivona Šubrtová v. r.
samosoudkyně